

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker
gevevan dit blad. groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alletoezending van brieven,annoncen.geld.enz., moet gefrankeerd
worden.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
" " " " 8 fr. buiten " "
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel. 14 " "
De reclamen " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzoekt duidelyk
uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in
het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen
worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren
gegeven genieten voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 26 FEBRUARY.

De *Bien Public* heeft eenige bemerkingeren afgekondigd
angaende het nieuwe wetsontwerp of de fabriekraden,
welker juistheid elkeen getroffen heeft.

Het fransch keizerlyk gouvernement dat de wet
gemaekt heeft thans deze zaak in Belgie beheerscht,
is nooit gehouden geworden voor een bereidwilligen
dienaar der priesters; en nogthans wat verschil tusschen
art. 4 van het dekreet van 1809 en art. 6 van het wets-
ontwerp van M. Tesch?

Art. 4 van het dekreet van 1809 luidt als volgt:

« Art. 4. Is van regtswege lid van den fabriekraad:

« De mejer der gemeente of der hoofdplaats waer de
pastory of hare succursael zich bevindt; hy zal er zich
kunnen doen vervangen door eenen zyner adjuncten.
Indien de mejer een katholiek is, zal hy eenen adjunct
in zyne plaats moeten stellen die katholiek is, of by gebrek
aan zulken, een katholiek lid van den gemeenteraad. »

Deze beschermende schikking wordt uit het ontwerp
van M. Tesch verbannen. Art. 6 luidt eenvoudig: « Is
lid van den fabriekraad de burgemeester der gemeente,
die zich zal kunnen doen vervangen door eenen zyner
schepenen. »

Zoo dat wy in de fabriekraden zullen kunnen zien
zetelen Protestanten, Joden, dit wil zeggen natuerlyke
vyanden der Kerk, burgemeesters die naer den raad
zullen komen met het enkel doel om het catholicismus
in het slyk te vermooren! »

Den zelfden vyandelyken geest vinden wy in de
schikkingen betrekkellyk de vernieuwing der thans
bestaende fabriekraden. Al de betwistingen zullen vol-
strekkt door het burgerlyk gezag vereffend worden.
Nauwelyks zullen de bisschoppen geraedpleegd worden!

Men schryft uit 's Gravenhage aen de *Amsterdamsche
Courant* het onderstaende:

« Z. M. de Koning is onlangs in de gelegenheid
geweest zyne meening te zeggen over den staet der
betrekkingen tusschen de twee regeringen weder even
hertelyk mogten worden als zy geweest zyn, en gaf de
hoop te kennen dat de konfliktien, die ze thans bena-
deelen, weldra zouden verdwynen. Overigens schynt
het zeker, dat de onderhandelingen thans zeer gunstig
staen, en men met grond eerlang eene volkomene
overeenstemming, ten aanzien van de aenhangige pun-
ten, verwachten mag. »

Eene wonderlyke geschiedenis.

Over 36 jaren werkten te 's Hertogenbosch in een
koopmans-kantoor, twee duitsche klerken. Een dezer, een
schoon en wagend jongeling, werd verliefd op de oudste
dochter van zynen patroon en durfde haar ten huwelyk
vragen, met of zonder huwelyksgift. Dat *zonder huwelyksgift*
deed een oogenblik M. V.... aezelen; maer na zynen
bilan te hebben opgemaakt, zag hy dat hy zoo wat million-
nair was en wetende dat de kandidaat de 8^e zoon van een
kleinen winkelier van Mentz was, sprak hy een klinkend
neen uit en het bevel van verhuizen liet zich niet wachten.

Onze jonge Duitscher nam zynen intrek in eene naburige
herberg en komplotteerde zoo behendig, dat hy, na acht
dagen, met Mej. Euphrosine en haren spaerpot, verdween.
Al de opzoekingen waren te vergeefs en weldra werd er
niet meer over hen gesproken. Twintig jaren later was er
een totalen ommekeer in de zaken van V.... gekomen. Ten
gevolge van ongelukkige spekulatiën stierf de patroon in
onvermogen; dry kindereu waren dood, twee anderen
hadden in tyds een goed huwelyk aengegaen, en de zesde,
de jongste, had voor inkomen — eene kleine pastory niet
ver van 's Bosch.

Zoo was de toestand op het einde van 1862. Onverwacht
kwam te 's Bosch, by eenen koopman, schoonzoon van M.
V.... de gelukzoekster Euphrosine van 1826 aen. Zy was
meer dan nederig. Een oude hoed dekte hare grys wordende
hairen; een slechte mantel verborg haar gelapt kleed.
Kortom zy is arm en berouwvol; de onderworpenheid van
hare woorden laet hier geen twyfel achter.

« Hoewel myne zuster dood is, zegde zy tot den
koopman, kom ik uwen onderstaend in myne oude dagen

vragen; ik vraag zelfs my te herbergen tot dat ik eene
plaats gevonden hebbe, om mynen intrek te nemen by dezen
of genen liefdadigen bloedverwant. Als gy my die gunst
weigert zal ik verpligt zyn de wettelyke liefdadigheid in te
roepen en voor de eer der familie, my in 't een of ander
godshuis te verbergen. Luister wat ik geleden heb, en gy
zult getroffen zyn over zooveel ongelukken.

De koopman wendde eene dringende bezigheid voor en
zette de bezoeker tamelyk onbeleefd aen de deur; zy kon
maer terugkeeren van waer zy gekomen is. De arme vrouw
ging naer Tilburg by twee neven, die er in welvaert
leefden, doch zy werd er even vlug aen de deur gezet als te
's Hertogenbosch — en eindelyk ging zy naer S...., een
klein dorp in Noordbrabant, waer zy wist dat haer broeder,
de pastoor nog leefde; doch deze had een nichtje by zich
genomen, een ongelukkig schepsel, dat in eenen toestand
die aen kindschheid grenst, verkeert. Nog armer dan in de
andere plaatsen kwam de vrouw ter pastory aen, en ver-
telde er hare ongelukken.

« — Gy had groot ongeluk, zegde de pastoor, ons zoo
ligtveerdig te verlaten, ons te hebben vergeten en miskend,
in zoo verre zelfs dat gy ons niet eens hebt geschreven;
doch ik hoop dat het ongeluk u zal geleerd hebben; dat onze
vader u op zyn sterfbed vergiffenis zal hebben geschonken.
Wy zullen voortaan samen den levensweg afleggen, die er
nog af te leggen is. Hoe het zy, gy zyt alleen; gy hebt
honger; zet u aen myne tafel; ik zal het middel wel vinden
u in de kleine pastory te herbergen.

Euphrosine nam het voorstel aen, en was na dry dagen
reeds ten eenemale geïnstalleerd. De vierde dag zegde zy
tot haren broeder dat zy vreesde hem tot last te verstreken
en er ernstig aen dacht in een godshuis te treden, dat hy
wel zou willen aenduiden.

« — Och neen, zegde de pastoor, wy zyn het nu al
gewoon; laet ons voortgaen en ons zoo goed mogelyk uit
den slag trekken.

« — Ik zou, zegde de vrouw daerop, ik zou niet langer
meer kunnen veinen; ik ben ryk, heel ryk en gy ook. By
myne komst in Amerika ben ik met mynen Duitscher, dien
gy gekend hebt, getrouwd en wy hebben samen eenen
handel begonnen. By zynen dood heeft hy my alles achter-
gelaten. Dewyl myn handel niet door eene vrouw alleen
kon gedreven worden, ben ik hertrouwd en dat tweede
huwelyk is my niet ongunstig geweest. Ik ben ook geluk-
kig geweest met mynen derden man, van wien ik inslyks
geërfd heb. Geene kinderen hebbende en myne jaren ziende
klommen, heb ik myn bezit tot klinkende munt gemaakt en
dezer dagen ben ik te Rotterdam ontscheept. Ik heb er
eenen notaris last gegeven my er een gemeubeleerd huis te
kopen. Kortom, ik heb een millioen guldens ter uwer
beschikking.

De pastoor trok groote oogen open; hy wist niet of hy
nog twyfel moest. Maer om te toonen dat zy waarheid
sprak, trok zyne zuster uit haar gelapt kleed een rollaken
bankbriefjes, waervan de pastoor het authentieke welhaest
had erkend.

Het overige van de geschiedenis laet zich ligt raden.
Mevrouw Euphrosine bewoont Rotterdam met een half
dozyn dienstboden; zy heeft er reeds tweemaal het bezoek
ontvangen van den pastoor, die zyne pastory wil behouden.
De man stelt zich echter voor, eene monumentale kerk,
een godshuis en eene school te bouwen — en hy zal zynen
bisschop vragen hem te S.... te laten sterven.

Politieke verrekkyker.

De tydingen uit Polen zyn heden van zeer verschilligen
aerd; terwyl de berigten door de dagbladen der poolse
zaak gunstig de nederlaag der Russen en de uitbreiding
des opstands verklaren, zyn integendeel de depechen uit
Warschau zeer ontmoedigend voor de vrienden van Polen.
Waerschyntlyk is er van weerszyde overdryving.

Wy zullen voortgaen met de tydingen te geven zoo als
wy ze in de dagbladen vinden, zonder voor derzelver
echtheid in te staen.

Gansch het zuiderlyk deel des koningryks, behalve vyf
of zes plaatsen, zou zich in de handen der opstandelingen
bevinden.

Kurowski voert het bevel in het zuid-westen; zyn
korps, 6,000 man sterk, is te Dombrowa samengeetrokken.
Jammerlyk, volgens de laatste berigten zou hy zich door
het hoofd gebrand hebben, hetgeen doet veronderstellen
dat het slecht met zyne zaak ging. Langiewicz had het
bevel in het westen. Andere benden vormen zich op een
groot getal punten.

In het noorden des koningryks, is gansch het distrikt

van Leczye door de opstandelingen bezet. Zy zyn ten
getalle van 13,000 à 15,000 manschappen, met ondervin-
dingryke opperhoofden, vier kanons en een korps ruitery.
Andere benden zyn in Lithauen en Volhynië gedrongen.

Wat Warschau betreft, deze hoofdstad blyft immer
rustig, wachend naer het teken door het revolutionnair
komiteit beloofd. Dit komiteit heeft een tweeden oproep
gestuurd tot de poolse edellieden die zich in den vreemde
bevinden, en hen opgedaagd van binnen de maend in
Polen te zyn, om aldaer zich by de nationale beweging
aen te sluiten, op straf van tot verraders des vaderlands te
worden verklaerd en als dusdanigen al hunne goederen
aengeslagen te zien.

Een briefwisseling uit Berlyn meldt dat de stad Konin,
in Polen, in den nacht van den 17 tot den 18 door de
opstandelingen is ingenomen, dat de Russen er uit verjaagd
zyn en een voorloopig gouvernement is tot stand gebragt.
De stad Czenstochowa, eene beruchte pelgrimsplaats, zou
insglyks in de handen der opstandelingen gevallen zyn.

Twee depechen, de eene uit Berlyn, de andere uit
Krakau, vermelden een ernstig feit. In den nacht van
woensdag tot donderdag zouden de pruisische troepen
van Gollab, eene grensstad tusschen Straatsburg en Thorn,
op het poolsch grondgebied gerukt zyn, en gedurende
twee uren de russische stad Dobrynz bezet hebben, omdat,
zoo men zegde, eene bende opstandelingen naer dezelve
oprukte. Het pruisisch leger vervolgt dus niet alleen de
Polen die op pruisischen bodem verschynen; het gaat ze
zelfs tot op den poolschen grond opzoeken, en de tusschen-
komst is zoo regtstreeksch mogelyk.

Rusland.

Wy lezen in den *Czas*, van den 14:

« Den 2, toen een korps russische infanterie, door de
stad Pulawy trok, wierpen die soldaten zich met gevelde
bajonnet op de bevolking, welke na de middaginis rustig
de kerk verliet. Een groot getal jongelingen werden
gedood, en vrouwen en kinderen gekwetst. De zaak is des
te minder te begrypen, daer er geen enkele opstandeling
in de stad gevonden werd. Onder de slagtoffers noemt men
zekere dame Gebhard en haren echtgenoot een 60 jarigen
grysaerd.

« M. Okmowski direktur der polytechnische school,
wilde een einde aen die verschrikkelike tooneelen stellen.
Hy verliet zyne wooning in groot uniform en met al zyne
dekoratiën op de borst, en rigtte eenige woorden aen den
kommandant der troepen om hem te smeeken de slagting
de doen staken; doch alvorens de officier den tyd had om
te antwoorden, hadden de soldaten den geleerden profes-
sor met verscheidene bajonnetsteken getroffen. De officier
verontschuldigde zich over den dronken toestand zynen
soldaten.

« Het is onmogelyk de verschrikkelike tooneelen van
moord en plundering af te schetsen, waervan de onge-
lukkige poolse bevolking het slagtoffer is. De schrik en
opgewondenheid zyn ten top gestegen. Sedert de moordery
en de afbranding van Wonchoitzki hebben wy nog de
zelfde wredeheden te melden, welke er in het dorp
Bralabozea gepleegd zyn. »

De *Czas* deelt afschuwelyke byzonderheden mede over
't geen te Miechow heeft plaats gehad. De Russen, in
huizen opgesloten, schoten op de Polen, alsof zy op de
vogels vuerden. By de eerste losbersting vielen er 45
studenten. Vervolgd door de Russen, vreesst men dat er van
de heele bende niemand zal ontsnappen.

De oostenrykse troepen zyn waekzaam; want de
Russen komen tot op het oostenryksch grondgebied om te
plunderen; zy denken overal regt op moord en verwoes-
ting te hebben. Eene patrouille heeft een russischen
officier binnen Krakau gebragt; het volk dreigde hem aen
stukken te scheuren.

In de oostenrykse armee is veel sympathie voor de
Polen, vooral van den kant der Hongaren, die zich op de
Russen willen wreken over hetgeen zy in 1849 hebben
moeten lyden.

De tydingen van den poolschen kant zyn ontmoedigend.
Een jong student van zestien jaren vertrok ook naer
Ojcow; een vriend wilde hem terughouden en deed hem
zien, welke droeve toekomst hem wachtte: « Weet gy
wat u wacht: De dood of de slaverij in Rusland. »

« Ik weet, antwoordde de knaep met vastheid, dat ik
ga sterven; ik ben er op voorbereid; maer ik heb gewo-
ren dat men my niet levend in handen zal krygen. »